

มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0317521 การออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนรู้
(Designing and Development of Learning Systems)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

หมวด		หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	1
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	2
หมวดที่ 3	ลักษณะและการดำเนินการ	2
หมวดที่ 4	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต	3
หมวดที่ 5	แผนการสอนและการประเมินผล	5
หมวดที่ 6	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	8
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	8

รายละเอียดของรายวิชา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน
และคำอธิบายรายวิชา

0317521 การออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนรู้

2(1-2-3)

Design and Development of Learning Systems

แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนรู้
จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ มุ่งเน้น
การออกแบบและพัฒนาการจัดการระบบการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี

Concepts, theories, related research in design and development of
learning systems; purpose of learning strategies and learning
evaluation with the emphasis on design and development of
technology learning systems

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาเฉพาะ
- วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน (ถ้ามี)
- วิชาเอก
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (ถ้ามี)

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนรายวิชา ผศ.ดร.จินตนา กสินันท์

4. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563/ นิสิตบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 1

5. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ 18 มิถุนายน 2563

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

1.1 มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนการสอน

1.2 สามารถสืบค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนการสอนได้

1.3 มีทักษะในการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนรู้ในบริบทและกลุ่มเป้าหมาย

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนการสอน และมีทักษะในการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนรู้ในบริบทและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับการวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาการศึกษาของชาติ

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
15 ชั่วโมงต่อภาคเรียน	-	30 ชั่วโมงต่อภาคเรียน	45 ชั่วโมงต่อภาคเรียน

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ และช่องทางในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ /

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

1. แผนที่การกระจายความรับผิดชอบ

TQF	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์		5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขฯ		
	ELO1			ELO2	ELO3		ELO4	ELO5	ELO6		ELO7			
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	5.1	5.2	5.3	
0317521 การ ออกแบบและพัฒนา ระบบการเรียนรู้		○	●		●	●	●				●		○	●

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
1.1 ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ	อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการสอน ปลูกฝังให้นิสิตมีความซื่อสัตย์สุจริต มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ มีระเบียบวินัยเน้นการเข้าชั้นเรียนตรงเวลาและการแต่งกายให้เป็นตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	1. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนิสิตในการเข้าเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วมกิจกรรม 2. ประเมินความมีวินัยและความพร้อมเพรียงของนิสิตในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3. ประเมินความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมการเรียนและการสอบ
○ 1.2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพระเบียบข้อบังคับขององค์กรและสังคม มีคุณลักษณะความเป็นนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา		
● 1.3 มีภาวะผู้นำและผู้ตาม เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ถูกต้อง		
2. ด้านความรู้		
2.1 อธิบายความรู้ หลักการทางทฤษฎีด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	จัดการเรียนการสอนเน้นการเชื่อมโยงหลักการทางทฤษฎี และการนำความรู้หลักการทฤษฎีไปใช้ใน	1. ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติงานของนิสิตโดยการทดสอบย่อย การสอบกลางภาค

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
<p>● 2.2 ประยุกต์ความรู้ ทักษะวิธีการ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาและบริหารจัดการทางด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>สถานการณ์จริง และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติวิชา</p>	<p>เรียนและปลายภาคเรียน 2. ประเมินจากผลงานการรายงาน/ การนำเสนอผลงาน</p>
3. ด้านทักษะทางปัญญา		
<p>● 3.1 คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเชิงระบบ เกี่ยวกับสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเชิงระบบ คิดสังเคราะห์ ผ่านการอภิปราย การสัมมนา การวิเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการคิดและ</p>	<p>1. ประเมินจากผลงานการเขียนรายงานของนิสิต การนำเสนอผลงาน 2. ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการใช้ข้อสอบหรือแบบฝึกหัดที่ให้นิสิตคิดแก้ปัญหา</p>
<p>● 3.2 คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาให้สอดคล้องกับปัญหาหรือการพัฒนาท้องถิ่น</p>	<p>สาระเชิงวิชาการระหว่างนิสิต อาจารย์ และวิทยากร</p>	<p>3. ประเมินจากผลงานที่ได้รับมอบหมาย</p>
<p>3.3 คิดแก้ปัญหาและออกแบบสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา</p>		
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
<p>4.1 มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</p>	<p>1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่เพื่อฝึกวินัยความรับผิดชอบ การเป็นผู้นำผู้ตาม 2. จัดการเรียนรู้การจัดการปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม ทักษะการสื่อสารที่สร้างสรรค์รวมทั้งการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล</p>	<p>ประเมินพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตขณะทำกิจกรรมกลุ่ม ความสม่ำเสมอการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และประเมินพฤติกรรมโดยเพื่อน</p>
<p>● 4.2 รับผิดชอบในงานที่ได้รับ</p>		

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
<p>มอบหมาย การพัฒนาการ เรียนรู้ทั้งของตนเองและทาง วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง</p>		
<p>5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>		
<p>5.1 สามารถใช้เทคนิคทางสถิติและ คณิตศาสตร์ เพื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระและวิจัย ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>จัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึก ทักษะการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้นิสิตเลือกใช้เทคโนโลยี</p>	<p>ประเมินทักษะการพูดในการนำเสนอ ผลงานทักษะการเขียนรายงานทักษะ การนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ</p>
<p>● 5.2 สามารถใช้ภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศในการ สรุปประเด็นและการสื่อสาร อย่างถูกต้องเหมาะสม โดย การพูดและการเขียน ทั้งใน การสื่อสารทั่วไปและเชิง วิชาการ</p>	<p>สารสนเทศและการสื่อสาร ที่หลากหลายและเหมาะสม และให้ นิสิตนำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ และสถิติ</p>	<p>ประเมินความสามารถในการใช้ทักษะ ทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่ออธิบาย อภิปรายผลงานได้อย่างเหมาะสม</p>
<p>○ 5.3 สามารถใช้คอมพิวเตอร์ใน การจัดการข้อมูล และใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศติดตาม ความก้าวหน้าทางวิชาการ อย่างเหมาะสม รวมทั้งมี วิจารณญาณในการใช้ เทคโนโลยีอย่างรู้เท่าทัน</p>		

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	แนะนำรายวิชา วิธีการสอนและการประเมินผลความหมายของวิธีระบบ การออกแบบ การพัฒนา	1	2	บรรยายประกอบสื่อ อภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน (ออนไลน์)	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ
2	ความรู้พื้นฐานด้านทฤษฎี หลักการของการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนรู้	1	2	บรรยายประกอบสื่อ อภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน (ออนไลน์)	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ
3	วิชาชีพของการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนรู้	1	2	บรรยายประกอบสื่อ อภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน (ออนไลน์)	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ
4	ขั้นตอนหลักของการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนรู้	1	2	บรรยายประกอบสื่อ อภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน (ออนไลน์)	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ
5-6	รูปแบบของการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนรู้ ทฤษฎีการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้	2	4	บรรยายประกอบสื่อ อภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน (ออนไลน์)	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ
7	การประเมินการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนรู้	1	2	บรรยายประกอบสื่อ อภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน (ออนไลน์)	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ
8	การออกแบบและพัฒนาระบบการสอน	1	2	บรรยายประกอบสื่อ อภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน (ออนไลน์)	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
9	สอบกลางภาค				
10	แนวโน้มของการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนรู้	1	2	บรรยายประกอบสื่อ อภิปรายและแสดง ความคิดเห็นร่วมกัน	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ
11-12	กรณีศึกษา ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2	4	ซักถาม อภิปราย แสดงความคิดเห็น วิพากษ์	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ
13-14	ปฏิบัติการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนรู้	2	4	ซักถาม อภิปราย แสดงความคิดเห็น วิพากษ์	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ
15	นำเสนองาน	1	2	ซักถาม อภิปราย แสดงความคิดเห็น วิพากษ์	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ
16	สรุปเนื้อหาความรู้ ประเมินรายวิชา	1	2	ซักถาม อภิปราย แสดงความคิดเห็น วิพากษ์	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ
17	สอบปลายภาค				
18	สอบปลายภาค				
รวม		15	30		

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	ผลการเรียนรู้	วิธีประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1	ความรู้และทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	นำเสนอรายงานและ ผลงาน	ทุกสัปดาห์	40%
2	ความรู้	การสอบปลายภาค	17-18	20%
3	ทักษะการออกแบบและพัฒนาระบบ การเรียนรู้	ปฏิบัติการออกแบบ และพัฒนาระบบ การเรียนรู้	ทุกสัปดาห์	20%

4	ความรับผิดชอบ	การเข้าชั้นเรียน	ทุกสัปดาห์	10%
5	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	การอภิปราย การ ระดมสมอง การ ปฏิบัติงาน เป็นกลุ่ม	ทุกสัปดาห์	10%
รวม				100%

หมวดที่ 6 ทักษะการประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

กฤตยาภาณุจัน โดพิทักษ์. (2558). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. สงขลา: เจริญทองการพิมพ์.

เขมณัฐ มิ่งศิริธรรม. (2559). การออกแบบสื่อการศึกษาสร้างสรรค์ (CREATIVE EDUCATIONAL MEDIA DESIGN). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ไพศาล วรคำ. (2555). การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.

ณัฐกร สงคราม. (2553). การออกแบบและพัฒนามัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

รัตนะ บัวสนธิ์. (2556). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา .พิมพ์ลักษณ์ พิษณุโลก : บัณฑิตภาพพิศ,

2. เอกสารแนะนำ

http://www.ubu.ac.th/web/files_up/08f2017060214303228.pdf

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/sueduresearchjournal/article/download/77495/62135/>

http://www.educ.su.ac.th/2013/images/stories/210655_01.pdf

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
- แบบประเมินผู้สอน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- ผลการเรียนรู้ของนิสิต

3. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยการวิจัยในและนอกชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชาได้จากการสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาผลสอบของนิสิต

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมินได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชาเพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น โดยเปลี่ยนสลับอาจารย์ผู้สอนหรือเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงเพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่อง การประยุกต์ความรู้ด้านสื่อสารมวลชนเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ